

Samen naar een hoger niveau.

Audit *à la Crowe*

Accountantsverslag
Gemeenschappelijke Regeling
Metropoolregio Eindhoven

4 april 2025
Eindhoven

Aanbiedingsbrief

Metropoolregio Eindhoven
t.a.v. de heer Wouters
Postbus 985
5600 AZ Eindhoven

Eindhoven, 4 april 2025

Betreft: **Accountantsverslag boekjaar 2024**

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Hierbij bieden wij u het accountantsverslag aan naar aanleiding van onze jaarrekeningcontrole bij de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven (hierna: MRE).

Onze opdracht is het controleren van de jaarrekening op het aspect getrouwheid. In het kader van onze opdracht hebben wij in november 2024 een interim controle uitgevoerd. De bevindingen hieruit zijn reeds in een separate management letter gerapporteerd.

Aansluitend zijn wij in februari 2025 gestart met de jaareindecontrole die wij onlangs hebben afgerond. De jaareindecontrole is gericht op het vormen van een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording) in overeenstemming met de Nederlandse regels voor financiële verslaggeving en het vastgestelde normenkader.

Dit accountantsverslag bevat de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de jaareindecontrole. Waar mogelijk doen wij aanbevelingen gericht op verdere verbetering. Deze aspecten doen geen afbreuk aan ons oordeel omtrent de getrouwheid van de jaarrekening 2024.

Wij hebben dit verslag in concept besproken met de interim concerncontroller, kwartiermaker bedrijfsvoering en de secretaris. Wij vertrouwen erop u middels onze rapportage voldoende geïnformeerd te hebben. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij uiteraard gaarne bereid.

Wij danken de medewerkers van de MRE voor de plezierige en constructieve samenwerking!

Met vriendelijke groet, namens ons hele team,

M.H.J. van Heeswijk RA MSc
Extern accountant

Inhoudsopgave

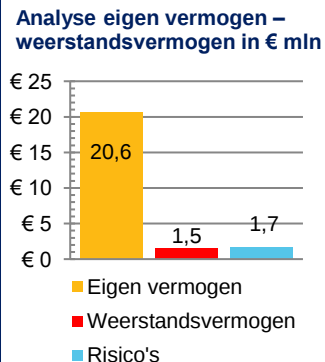
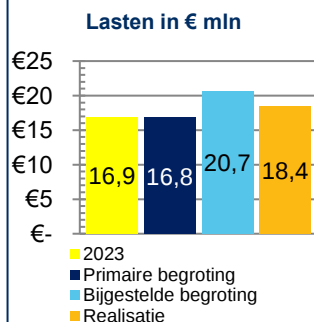
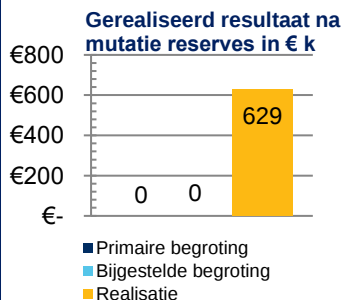
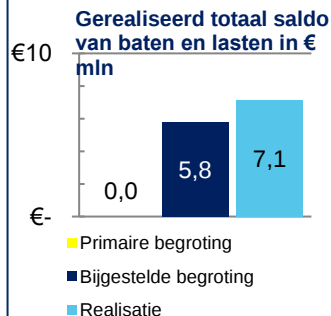
1. Samenvatting	4
2. Ons oordeel	6
3. Bevindingen jaarrekening 2024	8
1. Rechtmatigheid	8
2. Fondsen	10
3. Gulbergen	11
4. Overige aspecten	12
5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa	14
Totaal aantal pagina's:	15

1. Samenvatting – ons oordeel

Ons oordeel				
Onderwerp	Goedkeurend	Afkeurend	Anders	Toelichting
Getrouw beeld		-	-	De jaarrekening 2024 geeft een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2024 als van de activa en passiva per 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
Onderwerp	Geen bevindingen	Wel bevindingen	Anders	Toelichting
Rechtsmatigheids-verantwoording	-	-		Wij hebben vastgesteld dat de rechtsmatigheidsverantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de financiële rechtsmatigheid en is opgesteld in overeenstemming met de kadernota rechtsmatigheid en het (BBV). Omdat de gekwantificeerde onrechtsmatigheden van € 271.000 hoger zijn dan de vastgestelde tolerantiegrens, nemen wij in onze controleverklaring een aanvullende paragraaf ter benadrukking van deze aangelegenheid op.
WNT verantwoording		-	-	Wij hebben vastgesteld dat binnen WNT normen is gehandeld en dat de WNT-verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen .
SiSa Bijlage		-	-	Wij hebben de SiSa-bijlage zoals opgenomen in de jaarrekening gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2024. Op grond hiervan melden wij dat geen fouten en/of onzekerheden zijn geconstateerd boven de voor de SiSa geldende rapporteringstoleranties.

1. Samenvatting – financiële analyse

Financiële analyse

Het **resultaat voor mutaties reserves** bedraagt € 629.000 positief. Het **gerealiseerd saldo van baten en lasten** bedraagt € 7,1 mln en is € 1,3 mln meer positief dan de begroting na wijziging (€ 5,8 mln). De belangrijkste afwijkingen betreffen:

- € 1.020.000 voordeel op energie transitie als gevolg van het niet uitvoeren van de geplande activiteiten. Dit voordeel is toegevoegd aan de bestemmingsreserve Energietransitie.
- € 170.000 voordeel op het thema regionale strategie met name als gevolg van het niet realiseren van de capaciteitsuitbreiding.
- € 374.000 nadeel op Gulbergen. Dit bestaat uit een nadeel door een lagere opbrengst uit de erfpacht van de golfbaan van € 666.000 en een voordeel van € 292.000 door lagere kosten voor nazorg. Dit tekort is gedekt door een onttrekking uit de bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen.
- € 391.000 voordeel op het programma RHCE met name doordat vacatures niet zijn ingevuld.
- Overige voordelen van € 283.000.

Wij merken op dat een belangrijk deel van het resultaat wordt veroorzaakt doordat **budgetten** niet (geheel) worden besteed en **vertraging in projecten** die daarmee doorlopen naar 2025. In dit kader adviseren wij om het ambitieniveau van de MRE beter af te stemmen op de mate waarin projecten kunnen worden gerealiseerd en om budgetten pas in de begroting te boeken als daar concrete uitvoeringsplannen aan ten grondslag liggen.

Ondanks dat wij de toelichting in de jaarrekening van de afwijkingen van de begroting passend vinden, vinden wij dat scherper budgetbeheer nodig is om afwijkingen van de begroting reeds bij de bestuursrapportages te kunnen melden.

Op basis van de analyse die is opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen is het **weerstandsvermogen** van de MRE momenteel niet voldoende en wordt voorgesteld dit aan te vullen vanuit de resultaatbestemming.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting																
Gehanteerde controle en rapporterings-tolerantie	Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2024 uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties gebaseerd op het controleprotocol. Indien de geconstateerde fouten en onzekerheden het bedrag van de goedkeuringstolerantie niet overschrijden kan in beginsel een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven. Wij zijn hierbij uitgegaan van de lasten conform de primaire begroting, omdat deze lager uitvallen dan de werkelijke lasten. <table><tr><th></th><th>Grondslag</th><th>Omvang</th><th>Tolerantie</th></tr><tr><td>Fouten</td><td>1% van de lasten</td><td>€ 16.806.000</td><td>€ 168.000</td></tr><tr><td>Onzekerheden</td><td>3% van de lasten</td><td>€ 16.806.000</td><td>€ 504.000</td></tr><tr><td>Rapporteringstolerantie</td><td>-</td><td></td><td>€ 50.000</td></tr></table>		Grondslag	Omvang	Tolerantie	Fouten	1% van de lasten	€ 16.806.000	€ 168.000	Onzekerheden	3% van de lasten	€ 16.806.000	€ 504.000	Rapporteringstolerantie	-		€ 50.000
	Grondslag	Omvang	Tolerantie														
Fouten	1% van de lasten	€ 16.806.000	€ 168.000														
Onzekerheden	3% van de lasten	€ 16.806.000	€ 504.000														
Rapporteringstolerantie	-		€ 50.000														
Controleverschillen	Tijdens de controle zijn geen individuele ongecorrigeerde verschillen in de jaarrekening 2024 geconstateerd boven de rapportage tolerantie van € 50.000. Derhalve is dit overzicht niet opgenomen.																
Jaarverslag verenigbaar	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening . De verantwoording in het jaarverslag en de paragrafen hebben wij marginaal getoetst wat zoveel betekent als het signaleren van mogelijke tegenstrijdigheden. De accountantscontrole omvat derhalve geen oordeel over de inhoudelijke juistheid en/of volledigheid van de informatieverstrekking opgenomen in het jaarverslag.																

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Interne beheersing	Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen significante tekortkomingen in de interne beheersing geconstateerd. In onze management letter hebben wij enkele aandachtspunten opgenomen voor de verdere verbetering van processen. De belangrijkste bevindingen voor MRE zien toe op monitoring van de ontvangen fondsen en verdere professionalisering van de rechtmatigheidsverantwoording. Hierop zijn inmiddels verdere acties ondernomen.
Organisatie ontwikkeling	De MRE krijgt de komende jaren te maken een toenemend aantal fondsen van grote omvang. Deze fondsen brengen ook de nodige verplichtingen met zich mee, wat de nodige capaciteit van de organisatie vraagt. Hoewel de organisatie hiermee bezig is vragen wij, in lijn met onze adviezen in de management letter, aandacht voor een aantal belangrijke zaken: • Per fonds inzicht in de vereisten; • Inrichting van de fondsenadministratie; • Monitoring van het afleggen van verantwoording over de fondsen die in uitvoering zijn; • Inrichting en bezetting van de interne organisatie; • Afspraken met de belastingdienst omtrent de verschillende geldstromen en hiermee verband houdende belastingen. Deze fondsen hebben in 2024 effect op de balansposities in de jaarrekening (zie tevens bevinding 3.2) en nog in beperkte mate op de baten en lasten. Momenteel is de wijze waarop de MRE naar de toekomst wordt ingericht met name van belang. Wij adviseren, gezien de omvang van de gemoeide geldstromen en het belang van de transparantie hieromtrent, bovenstaande punten op korte termijn op te pakken.
Schattingen	De opstelling van de jaarrekening vereist dat het dagelijks bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn in het kader van onze controleopdracht op aanvaardbaarheid beoordeeld. Hierbij hebben wij geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd.

3.1 Rechtmatigheid

Rechtmatigheid																	
Algemeen	Met de rechtmatigheidsverantwoording legt het dagelijks bestuur verantwoording af over drie aspecten van de financiële rechtmatigheid, met inachtneming van de landelijke kaders (bijvoorbeeld de Kadernota rechtmatigheid) en de gestelde kaders door het Algemeen bestuur (o.a. de financiële verordening, het controleprotocol en het normenkader). Hierbij is rekening gehouden met een tolerantiegrens van 1% (zijnde € 263.000) en een rapporteringsgrens van € 50.000. Onze rol als accountant betreft het vaststellen dat eventuele rechtmatigheidsafwijkingen juist en volledig zijn opgenomen en toegelicht, rekening houdend met bovenstaande grenzen. Wij hebben hiervoor de uitkomsten van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) geïnspecteerd en de ingenomen standpunten getoetst.																
Criteria	Het dagelijks bestuur is van mening dat er onrechtmatigheden zijn begaan in 2024 welke boven de tolerantiegrens van € 263.000 zijn. Zie onderstaand de gemelde onrechtmatigheden: <table><tr><th>Criteria</th><th>Gemelde onrechtmatigheden</th><th>Ons oordeel</th></tr><tr><td>Voorwaardencriterium</td><td>€ 271.000</td><td>Akkoord, zie toelichting volgende pagina</td></tr><tr><td>Begrotingscriterium</td><td>-</td><td>Akkoord, zie toelichting volgende pagina</td></tr><tr><td>Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium</td><td>-</td><td>Akkoord</td></tr><tr><td>Totaal rechtmatigheidsoordeel</td><td>€ 271.000</td><td>Akkoord</td></tr></table>		Criteria	Gemelde onrechtmatigheden	Ons oordeel	Voorwaardencriterium	€ 271.000	Akkoord, zie toelichting volgende pagina	Begrotingscriterium	-	Akkoord, zie toelichting volgende pagina	Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	-	Akkoord	Totaal rechtmatigheidsoordeel	€ 271.000	Akkoord
Criteria	Gemelde onrechtmatigheden	Ons oordeel															
Voorwaardencriterium	€ 271.000	Akkoord, zie toelichting volgende pagina															
Begrotingscriterium	-	Akkoord, zie toelichting volgende pagina															
Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	-	Akkoord															
Totaal rechtmatigheidsoordeel	€ 271.000	Akkoord															
Onze verklaring	Ons inziens is bovenstaande tot stand gekomen binnen de spelregels en op getrouwe wijze weergegeven in de rechtmatigheidsverantwoording. De bijbehorende toelichting, in de paragraaf bedrijfsvoering, geeft het gewenste inzicht. Dit hebben wij meegewogen in het afgeven van het goedkeurend oordeel bij de jaarrekening.																

3.1 Rechtmatigheid (vervolg)

Rechtmatigheid (vervolg)

Voorwaarden criterium

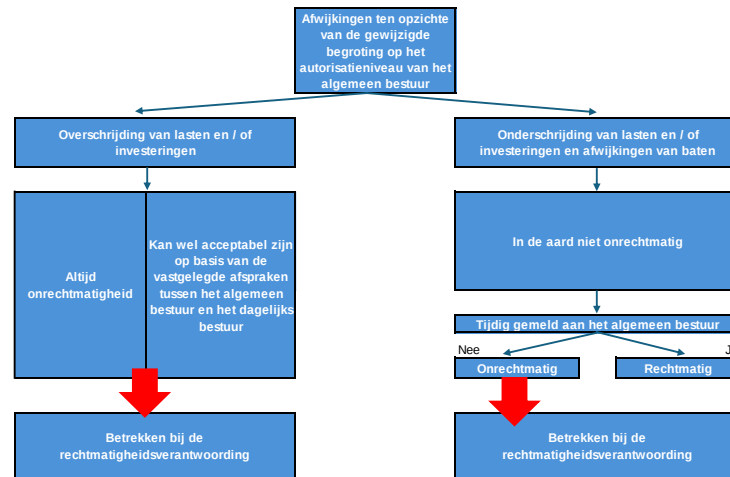
Ten aanzien van dit criterium zien de risico's vooral toe op naleving van de aanbestedingswetgeving. Door de organisatie is een uitgebreide inkoopanalyse opgesteld waarbij is getoetst of is voldaan aan de aanbestedingswetgeving. Hieruit volgt een onrechtmatigheid ter grootte van € 271.000 die toeziet op inhuur van medewerkers voor het programma mobiliteit en de afspraken met Rijk en Provincies (convenant Beethoven). Er zijn inmiddels maatregelen genomen door de organisatie en de inhuur is beëindigd. Wij zijn het eens met de getrokken conclusies en de opgenomen toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering.

Begrotingscriterium

Voor dit criterium is aangesloten bij de Kadernota Rechtmatigheid 2024 (zie schema hiernaast), de financiële verordening, de notitie 'Invoering rechtmatigheidsverantwoording' en de door het Algemeen Bestuur vastgestelde addendum Begrotingsrechtmatigheid. Het dagelijks bestuur is van mening dat er geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheden, want:

- De totale lasten blijven binnen de begroting. Er is tevens geen overschrijding van investeringskredieten.
- De overige afwijkingen zijn op een passende wijze gemeld en toegelicht in de jaarrekening. Het dagelijks bestuur is van mening dat dit tijdig is.

Wij stemmen hiermee in. Wij adviseren om de financiële verordening aan te passen en de gemaakte afspraken (in de notitie 'Invoering rechtmatigheidsverantwoording' en het addendum Begrotingsrechtmatigheid) hierin vast te leggen. Los hiervan vinden wij het van belang dat belangrijke afwijkingen (dus ook voordelen) zoveel als mogelijk worden meegenomen in de tussentijdse rapportages, ofwel op een andere manier tussentijds worden medegedeeld.

3.2 Monitoring fondsen

Monitoring fondsen	
Fondsen	Bevinding
	MRE speelt een belangrijke centrale rol met betrekking tot de publieke middelen welke vanuit het Rijk, de provincie en de regio geïnvesteerd worden in het project 'Beethoven' en fondsen zoals de 5^e tranche van de Regiodeal. Dit brengt een grote fondsenportefeuille en bijbehorende administratieve financiële stromen met zich mee, waarbij sprake is van verschillende afspraken, looptijden, mijlpalen, financiële stromen, etc. per fonds. In 2024 ziet dit toe op de volgende fondsen: • Regionaal bereikbaarheidsfonds: in 2024 is een bedrag van € 473.000 ontvangen van de 21 deelnemende gemeenten. In de toekomst worden er tevens middelen ontvangen van de Rijksoverheid, de Provincie Noord-Brabant en private partners. Vervolgens worden deze middelen uitgekeerd aan externe partijen (zoals gemeentes) welke de uitvoering op zich nemen. De MRE fungeert in dit project feitelijk als 'doorgeefluik'. • Energietransitie: de MRE ontvangt vanuit verschillende partijen bijdragen voor de Energietransitie. Ieder jaar wordt het saldo van niet-bestede Rijksbijdragen toegevoegd aan de bestemmingsreserve, in 2024 gaat dit om een bedrag van € 732.000. Deze middelen hebben een looptijd tot 2028. • 5^e tranche Regiodeal: in 2024 is het eerste deel van de subsidie van € 10,2 mln ontvangen (totaal € 20,0 mln). Dit betreft een SiSa-regeling, waardoor hierover jaarlijks moet worden verantwoord via de SiSa verantwoording. Het project loopt tot en met december 2028 en heeft als doel om de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers te verhogen. • Verduurzaming bedrijventerreinen: in 2024 is een bedrag van € 902.000 ontvangen van de Provincie Noord-Brabant. Het project loopt tot en met april 2027 en heeft als doel om bedrijventerreinen in de deelnemende gemeenten te verduurzamen. • Woondeal: in 2024 is een totaalbedrag van € 250.000 ontvangen van de Provincie Noord-Brabant. Het project loopt tot en met december 2025 en heeft als doel om woningen te realiseren in de regio Zuidoost-Brabant. • Bijdrageregeling woonzorganalyse: in 2024 is een bedrag van € 62.500 ontvangen de Provincie Noord-Brabant. Het project heeft een looptijd tot en met december 2024 en is daarmee afgelopen. Het project is gericht op versnelling van de voorfase van woningbouw in de provincie Noord-Brabant. De middelen zijn niet volledig ingezet, wat resulteert in een terugbetalingsverplichting van € 44.000. Op basis van de verkregen informatie kunnen wij ons vinden in de huidige verwerkingswijze en waardering van bovenstaande fondsen in de jaarrekening. Vanwege de omvang en complexiteit van de fondsen is binnen de MRE extra aandacht benodigd voor de monitoring van de fondsen. Wij hebben in onze management letter enkele adviezen gegeven om de monitoring verder te optimaliseren.

3.3 Gulbergen

Gulbergen	
Gulbergen	Bevinding
	Ten aanzien van Gulbergen waren onder de materiële vaste activa de opstallen van de golfbaan en twee woningen opgenomen. Per 1 maart 2024 is het golfterrein in erfpacht uitgegeven. De opstallen op het golfterrein zijn verkocht voor € 3,3 miljoen, waarbij een desinvestering heeft plaatsgevonden van € 561.000 (boekwaarde). Dit resulteert in een boekwinst van € 2,8 miljoen, welke is toegevoegd aan de bestemmingsreserve 'Landgoed Gulbergen'. Wij hebben bovenstaande besproken met de organisatie en hebben kennis genomen van de onderliggende documentatie. Op basis van de verkregen informatie kunnen wij ons vinden in de verwerking. Het beheer en de exploitatie van het landgoed Gulbergen komt volledig voor rekening en risico van de MRE. Dit betekent dat de kosten voor pré-nazorg, ontwikkeling, beheer en onderhoud van het landgoed voor rekening komen van de MRE. Hiertegenover ontvangen ze baten vanuit de erfpacht. Het verschil tussen de baten en lasten die op voorgaande betrekking hebben wordt overeenkomstig het besluit van het algemeen bestuur toegevoegd dan wel onttrokken aan de bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen. In het boekjaar is op basis hiervan een bedrag van € 674.000 onttrokken aan deze bestemmingsreserve. Conform voorgaande jaren zal met de provincie overeenstemming bereikt moeten worden over de inhoud van het nazorgplan en de hoogte van het doelvermogen. Zoals beschreven in de paragraaf weerstandsvermogen vormt het uitblijven van overeenstemming met de provincie een risico op een uitstroom van middelen voor de pré-nazorg. Ook de hoogte van het doelvermogen blijft een risico voor de MRE en haar deelnemende gemeenten.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Geen sprake van beperkingen in de reikwijdte van onze controle	Er zijn geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle opgetreden. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers van uw organisatie de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Fraude	De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude ligt primair bij het bestuur. Onze rol als accountant is om vast te stellen dat de jaarrekening vrij is van materiële afwijkingen door fouten of fraude. Bij fraude is het risico dat een afwijking niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, omdat fraude vaak samen gaat met activiteiten om de fraude te verhullen. Onze werkzaamheden ten aanzien van fraude bestaan onder andere uit: • Alertheid op fraudesignalen gedurende de controle; • Evalueren en bespreken van mogelijkheden tot fraude en fraudesignalen met het management; • Het uitvoeren van een analyse op handmatige journaalposten, onder andere om ingrijpen van het bestuur in de interne beheersing te kunnen identificeren; • Het uitvoeren van controlewerkzaamheden op schattingsposten, onder andere om oneigenlijke beïnvloeding door het bestuur te kunnen identificeren; • Het beoordelen van rechten in de financiële administratie en de bankapplicatie alsmede het uitvoeren van een bankanalyse, met als doel om fouten en fraude in de uitgaande betalingen te kunnen identificeren. Er zijn gedurende 2024 door ons geen materiële fraudegevallen geconstateerd en er zijn ons eveneens geen vermoedens van fraude bekend. Daarnaast heeft uw dagelijks bestuur aan ons geen melding gemaakt van geconstateerde fraudegevallen of andere fraudesignalen.
Claims en juridische procedures	Er zijn geen belangrijke (dreigende en niet gewaardeerde) claims en/of juridische procedures met een mogelijke materiele impact op de cijfers per ultimo 2024.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Gebeurtenissen na balansdatum	Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum anders dan hetgeen opgenomen in de niet uit de balans blijkende verplichtingen.
Geautomatiseerde gegevensverwerking	Wij hebben vanuit onze controle op de jaarrekening geen belangrijke bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking geconstateerd.
Onafhankelijkheid	Wij zijn onafhankelijk van uw organisatie en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels (Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij Assurance-opdrachten (VIO)) ten aanzien van onafhankelijkheid.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
J4	Regiodeals 5 ^e trache	-	-	n.v.t.
J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering Regeling flexibele inzet woningbouw (SiSa tussen medeoverheden)	-	-	n.v.t.
Strekking controleverklaring				
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:		Goedkeurend		

Smart decisions. Lasting value.